

เด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า ... ความสุขสร้างขึ้นได้ จาก “ครอบครัว”

เราทุกคนรู้จักประโยคนี้มานานแสนนาน .. ทว่าทำไมเราถึงดูแลเด็ก ๆ ได้ไม่ดีเท่าที่ควร **ส่งผลให้พวกเขาเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาในภายภาคหน้า** คงไม่ใช่ทุกคนที่รู้วิธีเลี้ยงลูกที่ถูกวิธี เพราะไม่มีวิชานี้สอนในบทเรียนไหน มีเพียงคุณพ่อคุณแม่บางครอบครัวที่สนใจจะศึกษาเองเท่านั้น ประกอบกับบางครอบครัวอาจยังไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดูพวกเขา

เมื่อไม่นานมานี้มีละครเรื่องหนึ่งที่เรตติ้งดีมาก ๆ ชื่อ **“มาตาลดา”** ละครเรื่องนี้ถือเป็นละครน้ำดีเรื่องหนึ่ง ที่นอกจากคนดูจะมีความสุขจากการดูละครเรื่องนี้แล้ว ยังได้ข้อคิดดีดีมากมายหลายอย่างด้วย ละครว่าด้วยนางเอกชื่อมาตาลดา ถูกคุณพ่อที่เป็น LGBTQ+ เลี้ยงดูตั้งแต่เด็ก ๆ ซึ่งคุณพ่อเป็นนักแสดงในโรงละครบาบารัดแห่งหนึ่งของเมืองพัทยา ครอบครัวมาตาลดาไม่ได้ประกอบด้วยคุณพ่อคุณแม่เหมือนครอบครัวอื่น ๆ แต่ทว่าคุณพ่อจบจิตวิทยาเด็กมา จึงมีวิธีเลี้ยงลูกที่ดีมาก ๆ และเพื่อน ๆ คุณพ่อซึ่งเป็น LGBTQ+ เหมือนกัน ก็ช่วยเลี้ยงดูมาตาลดาด้วย ทำให้เด็กคนหนึ่งที่เคยโตมาภายใต้ครอบครัวที่ **“ดูเหมือน”** จะไม่สมบูรณ์ แต่กลับกลายเป็นครอบครัวที่ **“สมบูรณ์”** มากสำหรับมาตาลดา เพราะเธอได้รับความรัก และความเข้าใจจากผู้เป็นพ่อ และเพื่อน ๆ ของพ่อเต็มที่ เธอไม่รู้สึกรู้ว่าขาดความรักจากแม่แต่อย่างใด ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว มีแต่การพูดคุยด้วยเหตุผลกัน จุดหนึ่งที่คุณพ่อในเรื่องแสดงได้ชัดเจนมาก ๆ คือ **ทุกครั้งที่มาตาลดามีปัญหาคาใจอะไร คุณพ่อจะถามมาตาลดาเสมอว่า ตอนนี้ลูกรู้สึกอย่างไร? ลูกคิดอย่างไร? วิธีนี้เป็นวิธีที่ดีมาก ๆ เพราะคุณพ่อจะได้รับฟังความคิดเห็นของลูกจริง ๆ ให้ลูกกล้าพูดความรู้สึกตัวเอง และตอบท้ายด้วยสอนเขาว่าจริง ๆ แล้วควรคิดอย่างไร ...** ทำให้มาตาลดาเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสุข เข้าใจตัวเอง เข้าใจผู้อื่น และเป็นคนมองโลกในแง่ดีใคร ๆ อยู่ด้วยก็อดที่จะรักไม่ได้ ..

ในทางตรงข้าม ครอบครัวพระเอก ที่ **“ดูเหมือน”** สมบูรณ์ เพราะมีทั้งคุณพ่อ คุณแม่ และบ้านที่ใหญ่โต แต่พระเอกกลับเป็นคนที่เก็บกดตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะต้องทำตามที่คุณพ่อวางแผนให้ ไม่มีสิทธิ์ที่จะตัดสินใจอะไรเองได้เลย โดยเฉพาะเรื่องเรียน คุณพ่อยากให้ลูกได้ดี มีกิจการงานที่ดี ไม่ลำบากเหมือนตัวเอง จึงวางแผนการเรียนให้พระเอกอย่างดีที่สุด

ซึ่งผู้เป็นพ่อตอนเด็ก ๆ ขาดสิ่งเหล่านี้ไปมาก พระเอกเติบโตตามที่คุณพ่อกำหนดให้ทุกอย่าง เรียนเก่งที่สุดในห้อง ได้เรียนจบเป็นศัลยแพทย์ทรวงอก ได้ทำงานมั่นคง มีเงินเดือนสูง ตามที่คุณพ่อกำหนดไว้เลย ... แต่ข้างในใจพระเอกนั้นก็กลับไม่มีความสุขเอาซะเลย ทารอยยิ้มแทบไม่มี สายตาก็ดูเศร้าสร้อย พระเอกเติบโตมาแบบเรียนอย่างเดียว ไม่ได้เล่นหรือพักผ่อนเหมือนเด็กทั่วไป รู้สึกอย่างไรก็ไม่สามารถพูดออกมาได้ จะเห็นว่าหากมองลักษณะครอบครัวจากภายนอกแล้วนั้น **เราไม่สามารถตัดสินได้เลยว่าครอบครัวไหนคือ “ครอบครัวที่สมบูรณ์”** เพราะความสมบูรณ์ขึ้นกับมุมมอง คุณจะมองว่า ครอบครัวที่มีเงินทองมาก มีบ้านใหญ่โต แต่ไม่เคยคุยกันเลยในครอบครัวคือ **ความสมบูรณ์** หรือ **ครอบครัวที่เงินทองอาจไม่มากนัก กินข้าวพร้อมหน้าพร้อมตากัน คุยกันหัวเราะร่วมกันทุกวัน คือ ความสมบูรณ์** อันนี้ผู้เขียนทิ้งท้ายไว้ให้ท่านผู้อ่านลองคิดตามนะค่ะ

หลังจากดูละครเรื่องนี้จบ ผู้เขียนได้ key message ที่สำคัญมาก ๆ คือ **การที่เราจะสอนอะไรใคร เราต้องให้เขามีโอกาสได้พูดสิ่งที่เขาคิดก่อน แล้วเราถึงจะเข้าใจเขา และสอนเขาได้ถูก** หลักการนี้ใช้ได้กับทุกคนเลยนะค่ะ ใช้กับลูกได้ ลูกศิษย์หรือนักเรียน หรือลูกน้องก็ได้เช่นกัน .. บ่อยครั้งที่เราเห็นว่า ผู้ปกครอง ครู หรือ เจ้านาย ต่่วนตัดสินความผิดของคน ๆ หนึ่ง ตั้งแต่เห็นพฤติกรรม โดยที่ยังไม่ได้ถามถึงเหตุผลของพฤติกรรมนั้น หรือให้เขามีโอกาสได้อธิบายเลย หากเราตัดสินสั่งที่ชอบตัดสินคนโดยเอาความคิดของเราเป็นหลัก ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะแยกว่าที่คิดไว้ซะค่ะ แทนที่คน ๆ นั้นจะมีโอกาสได้พัฒนาหรือปรับปรุงการกระทำของตนเอง อาจกลายเป็นต่อต้าน แอบทำผิด หรือกลายเป็นเด็กมีปัญหาได้เลย .. เด็กบางคนครอบครัวมีปัญหา เลยทำผิด และถูกครุว่าบ่อย ครูไม่เคยถามว่าทำไมเขาถึงทำแบบนั้น ต่อว่าอย่างเดียว จนกลายเป็นเด็กมีปัญหาของโรงเรียนไปเลยก็มี .. ในเมื่อทำอะไร ครูก็ว่าเขาเลยไม่แคร์เลย ยังไงครูก็ไม่รักอยู่แล้ว โตขึ้นเขาอาจจะไปทำอาชีพที่ผิดกฎหมายก็ได้ เพราะชินกับการที่ถูกต่อว่า

รศ. พญ. โสมรัชช์ วิไลยุค
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

ครอบครัวที่เราอยู่ถือเป็นบ้านหลักของเด็ก ๆ โรงเรียน
ถือเป็นบ้านหลังที่สอง เพราะชีวิตของพวกเขาส่วนใหญ่
อยู่ที่โรงเรียน หากที่บ้านมีปัญหา แต่โรงเรียนดูแลเขา
ได้ดี ช่วยประคับประคอง และสนับสนุน เขาก็อาจโต
ขึ้นเป็นเด็กดีได้เช่นกันค่ะ หรือทางตรงกันข้ามหากเด็ก ๆ
มีปัญหาที่โรงเรียน **คุณพ่อคุณแม่ที่ดูแลลูกและคุยกับลูกเป็นประจำ จะสังเกตเห็นความผิดปกติของลูก และช่วยแนะนำ
ให้ลูกสามารถรับมือกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้อย่างดี**
แค่นี้เด็กคนนั้นก็สามารรถที่จะสู้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แล้ว
คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรแก้ปัญหาให้ลูกด้วยตัวเอง เช่น “เดี๋ยวพ่อ
ไปจัดการคุณครูเอง คุณครูไม่ควรว่าลูก ลูกเป็นลูกพ่อ ลูกจะไม่
ผิด” ลูกทำนั้นก็ไปแบบช่วยเหลืออะไรตัวเองไม่ได้เลย ต้อง
พึ่งพ่อตลอด และชีวิตนี้ก็จะผิดหวังไม่ได้หรือมีคนว่าไม่ได้เลย
เช่นกัน ที่แยก็คือ อาจทำผิดบ่อย ๆ โดยไม่รู้สึกละอาย เพราะรู้ว่า
เดี๋ยวพ่อก็มาจัดการให้ .. หากถามว่าในกรณีนี้ถือว่าลูกทำผิด
ไหม? ลูกที่เปรียบเหมือนผ้าขาว เขาจะมีสีอื่น ๆ มาเปื้อนหรือ
ไม่ ก็ขึ้นกับคุณพ่อ คุณแม่ หรือคุณครูนี้แหละค่ะ เพราะฉะนั้น
ลูกเราออกมาอย่างไร ไม่ได้ตั้งใจอย่างไร เราต้องทบทวนตัวเอง
ดูด้วยว่า เราเลี้ยงเขาดีพอหรือเปล่า? ก่อนจะโทษแต่เด็กเพียง
อย่างเดียวนะคะ

เนื่องจากผู้เขียนเป็นหมอเด็ก จึงมีโอกาสได้พบปะ
หลาย ๆ ครอบครัว จะเห็นว่า การกินยาอย่างสม่ำเสมอของ
เด็ก ๆ นี้ การดูแลของคุณพ่อคุณแม่ก็มีผลมาก ๆ เลยนะคะ
เด็ก ๆ ที่กินยาสม่ำเสมอ มักเป็นเด็กที่คุณพ่อคุณแม่มีเวลาดูแล
และเอาใจใส่ เป็นครอบครัวที่มักจะอบอุ่น มีความสัมพันธ์กับ
คุณพ่อคุณแม่ดี แต่เด็กที่กินยาไม่สม่ำเสมอมักอยู่ในกลุ่มที่ไม่
ค่อยมีคนดูแล คุณพ่อคุณแม่ยุ่ง ไม่มีเวลา ความสัมพันธ์ระหว่าง
เขากับคุณพ่อคุณแม่ไม่ค่อยดี เพราะเขายังเด็กไม่ค่อยเข้าใจเรื่อง
โรค ไม่เข้าใจว่าทำไมเขาต้องกินยาอย่างสม่ำเสมอ บางครั้งพอ
ผู้เขียนแนะนำให้เด็กกินยาให้สม่ำเสมอ มีผู้ปกครองบางคนก็
ต่อว่าลูกขึ้นมาเสียงดังเลย โทษลูกว่าเพราะเป็นเด็ก
ไม่ดี เลยกินยาไม่สม่ำเสมอ เด็กโดยเฉพาะเด็ก
วัยรุ่นพอได้ยินอย่างนั้นจะต่อต้าน

ทันทีเลยนะคะ จะไม่ทำตามที่คุณพ่อคุณแม่บอกแล้วก็จะหงุดหงิด
ใส่กัน ทะเลาะกัน แล้วจบลงด้วยความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่
ลูกที่ห่างกันไปเรื่อย ๆ วิธีนี้ไม่ใช่วิธีที่ถูกเลยนะคะ .. **วิธีที่คุณ
พ่อคุณแม่ควรทำ คือ ควรถามลูกว่าทำไมถึงไม่ยอมกินยา
ให้เขาระบายความรู้สึกของเขาออกมา แล้วเราก็แนะนำไป
ว่า ถ้าไม่กินจะเกิดอะไรขึ้น โรคจะกำเริบตามมา ลูกจะป่วย
มากขึ้น** ฯลฯ เพราะเด็กวัยรุ่นนี้ต้องการเหตุผลค่ะ และต้องการ
ที่จะทดลองว่าเป็นจริงอย่างที่ผู้ใหญ่บอกเขาหรือเปล่า พอเขารู้
ว่าไม่กินยา โรคกำเริบจริง ๆ เขาจะเชื่อเรามากขึ้น คราวนี้เขา
จะกินอย่างสม่ำเสมอเลยคะ .. ที่ผ่านมาผู้เขียนจะคุยถึงเหตุผล
กับเด็ก ๆ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเสมอ ให้เขาได้อธิบายเหตุผล พอ
เราเข้าใจเขา ก็จะสอนเขาได้ เด็ก ๆ พวกนี้เขาฟังนะคะ ถ้าเรามี
เหตุผลที่พูดกับเขา

ก่อนจะจบบทความนี้ ต้องขอชมทีมผู้จัดละครและ
ผู้ประพันธ์เรื่องมาตาลดาเนะคะ นั่นคือ คุณกิง ชลธิดา ยาโนยะ
ผู้เขียนเคยอ่านบทความที่คุณกิงเคยให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ตั้งใจเขียน
นิยายเรื่องนี้เพื่อจะได้สอนลูก ๆ ของคุณกิงเอง ปรากฏว่าละคร
เรื่องนี้กลับทำให้สังคมได้กลับมาตระหนักถึงคำว่า **“ครอบครัว”**
อีกครั้งหนึ่ง ได้สอนไม่เพียงลูก ๆ คุณกิง ยังได้สอนผู้ใหญ่
อีกหลายคนด้วย .. **ยังไม่สายเกินไปนะคะ ที่เราจะหันกลับมา
ดูแลลูก ๆ ลูกศิษย์ หรือแม้แต่ลูกน้องเรา ในแบบนี้ .. แบบที่
เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ได้แสดง
ความคิดเห็น และรับฟัง โดยไม่ใช่อารมณ์ ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้
ปัญหา มากกว่าใช้คำสั่งเพียงอย่างเดียว .. สังคมเราจะน่าอยู่
ได้เพราะ “ครอบครัว” ที่ไม่เพียงแต่เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วย
คุณพ่อคุณแม่เท่านั้น ยังรวมถึงครอบครัวที่ประกอบด้วย
คุณครูและเพื่อน ๆ หรือครอบครัวที่ประกอบด้วยเจ้านาย รุ่นพี่
รุ่นน้องที่ทำงานอีกด้วย .. มาสร้างสังคมให้น่าอยู่กันนะคะ ..**

